

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.KOA-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба кори диссертатсионии Амонов Салоҳудин дар мавзӯи «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномахонӣ»», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03. – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) пешниҳод шудааст.

Худшиносии миллии маҷмуи ҷаҳонбинӣро, ҳудогоҳӣро, арзишҳо, баҳогузориҳо ва муносибатҳои мебошад, ки аҳамияти бузурги таърихӣ доштани миллатро инъикос карда, мақоми миллатро дар байни дигар қавму миллатҳо нишон медиҳад. Худшиносии миллии шартӣ зарурии ҳастӣ ва як ҷузъи асосии тараққиёти миллат буда, сатҳу дараҷаи он аз рӯйи ченаке муайян ва муқаррар карда мешавад, ки то чӣ андоза афроди миллат ба манфиати миллат кору фаъолият ва фидокориҳо карда метавонанд. Худшиносии миллии асоси ҳаёти маънавии афроди миллатро ташкил медиҳад. Худшиносии миллии аз худшиносии ашхоси алоҳида шуруъ гардида, ҷавоб ёфтан ба пурсишҳои мебошад, назири: «ман кистам?», «асли ману ҷавҳари ман чист?», «падару модарам кистанд?», «миллатам чист?», «аз кучо омадаам ва ба кучо хоҳам рафт?», «роҳи ман кадом аст?», «рисолатам чист?» ва ғ. Вақте ки инсон ба ин гуна пурсишҳо посухҳои аниқу комил ё наздик ба он дарёфт менамояд, шуруъ ба бунёди зиндагии солиму комил менамояд ва дар истехкоми бинои миллати хеш саҳм мегирад ва дар байни худшиносии хешу миллати худ пуле бунёд месозад. Ва ниҳоят худшиносии миллии ва худшиносии афроди алоҳида ҳар яке тақомулбахшандаи дигаре мегардад. Бояд бигӯем, ки худшиносӣ аслан, оғози ҳама гуна шинохтҳо мебошад. Худшиносии миллии ва дахҳо шинохтҳои дигар аз худшиносӣ сарчашма мегиранд. Худшиносии миллии авҷи баланди худшиносии фардӣ дар шакли густурдаву расмӣ он мебошад, ки дар бархурд бо худшиносии қавму миллатҳои дигар баҳри ҳимояву нигоҳ доштани ҳувият ва арзишҳои касбкардаи хеш ҷаҳду талошҳои зиёде ба харҷ хоҳад дод.

Худшиносии миллии фаҳмишу дарки маънавиёт, таърих, фарҳанг, арзишҳо ва анъанаҳои миллии мебошад. Ин маънои онро дорад, ки шахс ё гурӯҳ бо ҳисси ифтихор ва эҳтиром ба таърихи халқу миллат ва арзишҳои он рабт пайдо мекунад. Шинохти таърих ва мероси миллии, арзишҳои фарҳангӣ, забон, адабиёт, мусиқӣ ва анъанаҳои миллии, ҳисси

ифтихор аз кишвар ва халқи худ, нигоҳ доштани ваҳдати миллии ва эҳтироми якдигар аз авомили он ба шумор мераванд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки дар заминаи таҳқиқоти назариявӣ ва корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ тавсияҳои психологӣ-педагогӣ коркард ва пешниҳод гардидааст, ки онҳоро омӯзгорони муассисаҳои таҳсилотӣ ва волидон метавонанд бо таври эҷодӣ дар шароити гуногуни иҷтимоӣ ва педагогӣ истифода баранд.

Довталаби дараҷаи илмӣ Амонов Салоҳудин бо таҳлили адабиёти зиёди психологӣ-педагогӣ дар бораи худшиносии миллии хонандагон тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои» бо мақсади асоснок намудани раванди иттилоотикунории омӯзиш ҳамчун самти асосии навсозӣ дар таҳсилот мавзӯи таҳқиқоташро «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои»» муайян кардааст, ки муҳим ва талаботи замон аст.

Андешаву мулоҳизаҳои дар боло иброзшуда аз он далolat меkunанд, ки мавзӯи «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои»»-ро, ки унвонҷӯ Амонов Салоҳудин барои таҳқиқоти диссертатсионӣ интихоб намудааст, дар айни замон яке аз масоили муҳим ва мубрами таҳсилоти муосир маҳсуб меёбад.

Диссертатсия мутобиқ ба талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ба тасвиб расидааст, иҷро шудааст.

Кори диссертатсионӣ дар шӯбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмон Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи шӯбаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратҷаласа аз 25.06.2025, №10).

Дар хулосаи ҷаласаи васеи шӯбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсия баҳои воқеию ҳамаатрафа ва мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021 года, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Мавзӯ ва мазмуни диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 13.00.05 – Назария, методология ва ташкили фаъолияти иҷтимоию фарҳангӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) мувофиқ

аст: *банди 1* – Методикаи омӯзиши ҷомеашиносӣ. - фаъолияти фарҳангӣ ва иҷтимоию педагогӣ, аз ҷумла моҳият, сохтор, вазифаҳо, принсипҳои онҳо; *банди 2* - Татбиқи равишҳои методологӣ дар омӯзиши фаъолияти иҷтимоӣ-педагогӣ; тарҳрезӣ, пешгӯӣ, моделсозии равандҳои иҷтимоӣ-педагогӣ дар муассисаҳои таълимӣ ва фарҳангӣ) ва *банди 4* — Сифати ташкили фаъолияти иҷтимоию фарҳангӣ (технология ва усули баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоию фарҳангӣ ва иҷтимоию педагогӣ; меъёрҳо, нишондиҳандаҳо, нишондиҳандаҳои баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоию фарҳангӣ ва иҷтимоию педагогӣ; назорат ба сифати ҷорабинҳои иҷтимоию маданӣ) мувофиқ аст.

3. Қобили зикр аст, ки муқаррароти асосии назариявӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоти унвонҷӯй Амонов Салоҳудин дар ҷаласаҳои илмӣ шӯбаи педагогика, психология ва методикаи таълим ва конференсияҳои илмӣ ҳайати кормандону профессорон, докторантону унвонҷӯёни Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмон Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Донишқадаи ҷумҳуриявӣ тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф муҳокима ва мавриди тасвиб қарор дода шуда, ҳамзамон натиҷаҳои асосии кори илмӣ дар 23 интишороти муаллиф, ки 10 номгӯй аз онҳо дар нашрияҳои илмӣ тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 5 номгӯй дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ба таъъ расидаанд, инъикоси худро ёфтаанд.

Теъдоди интишороти довталаб дар нашрияҳои тақризшаванда ба талаботи банди 34 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ мебошад.

4. Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбаст шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунанд.

Диссертатсия ба талаботи банди 53-и Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шудааст, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ барои ҷимояи ошкор мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика шаҳодат медиҳад.

5. Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва тавсияҳое, ки дар таҳқиқот инъикоси худро ёфтаанд, тавассути методологияи муносибати бонизом, назарияи илмӣ таҳлили педагогии дар асоси методҳои

назариявӣ ва эмпирикии таҳқиқот, инчунин бо таҳлили шароитҳо ва натиҷаҳои корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ, исботи нуктаҳои асосии дар фарзҳои илмӣ пешниҳодшуда, хулосаи маҷмуи методҳои мутобиқ ба вазифаҳои ҳар як марҳилаи таҳқиқот, таҷрибаи шахсии муаллиф ҳамчун педагог таъмин карда шудаанд.

6. Талаботи Низомномаҳо дар бораи қабул кардани диссертатсия ба шурои диссертатсионӣ ба роҳбарӣ гирифта, комиссияи экспертии диссертатсияи унвонҷӯи Амонов Салоҳудинро тавсия медиҳад:

а) ба диссертатсияи Амонов Салоҳудин дар мавзӯи «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои»» барои ҷимоя дар шурои диссертатсионӣ иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар: **Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ;**

в) ба сифати муқарризони расмӣ: **Давлатзода Чамила** - доктори илмҳои педагогӣ, директори Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии ноҳияи Шаҳринав» ва **Шарифов Мухсин Гаффорович**, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода;

г) барои муайян кардани вақти ҷимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони ҷимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат ва паҳлӯҳои дигари арзёбии диссертатсия тавсия дода мешавад.

Комиссияи экспертии диссертатсияи Амонов Салоҳудинро дар мавзӯи «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои»» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03. – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Амонов Салоҳудин «Ташаккули худшиносии миллии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути маҳфилҳои «Шоҳномаҳои»» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили

фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03. – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) ба ҳимоя иҷозат дода шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03. – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- **Давлатзода Чамила** - доктори илмҳои педагогӣ, директори Муассисаи давлатии таълимии “Литсейи касбии техникаи ноҳияи Шаҳринав”;

- **Шарифов Мухсин Ғаффорович**, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ тавсия дода шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Раҳимзода Х.

Аъзони комиссияи экспертӣ:

номзади илмҳои педагогӣ

Туронов С.Ш.

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Обидова М.И.

20.09.2025

Имзои Х.Раҳимзода, С.Ш. Туранов ва М.И.Обидоваро тасдиқ мекунам.

Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузори
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

Ҳакимова Х.С.